

Передмова

Угода про асоціацію між Україною та ЄС (у межах Глави 6 «Навколишнє природне середовище» Розділу V) регулює співробітництво та імплементацію європейських норм у сфері довкілля через **Додаток XXX**, який охоплює **8 ключових секторів** і регламентується загалом **29 джерелами права** (директивами та регламентами ЄС).

Перелік ключових секторів та основних директив і регламентів, які входять до цього додатку:

1. Управління довкіллям та інтеграція екологічної політики у інші галузеві політики

- **Директива 2003/4/ЄС** — про публічний доступ до екологічної інформації.
- **Директива 2003/35/ЄС** — про участь громадськості у розробленні певних планів і програм щодо довкілля.
- **Директива 2011/92/ЄС** — про оцінку впливу певних державних і приватних проєктів на навколишнє середовище (ОВД).
- **Директива 2001/42/ЄС** — про оцінку впливу певних планів та програм на довкілля (стратегічна екологічна оцінка — CEO).
- **Директива 2004/35/ЄС** — про екологічну відповідальність щодо запобігання та ліквідації наслідків завданої шкоди довкіллю.

2. Якість атмосферного повітря

- **Директива 2008/50/ЄС** — про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи.
- **Директива 2004/107/ЄС** — стосовно мишяку, кадмію, ртуті, нікелю та поліциклічних ароматичних вуглеводнів у повітрі.
- **Директива (ЄС) 2016/2284** — про скорочення національних викидів певних атмосферних забруднювачів (NECD).
- **Директива (ЄС) 2015/2193** — про обмеження викидів певних забруднювачів у повітря від середніх малих установок (MCP).
- **Директива 1999/32/ЄС** — щодо скорочення вмісту сірки в окремих видах рідкого палива.

3. Управління відходами та ресурсами

- **Директива 2008/98/ЄС** — рамкова Директива про відходи.
- **Директива Ради 1999/31/ЄС** — про захоронення відходів.
- **Директива 2006/21/ЄС** — про управління відходами видобувних галузей.
- **Директива 94/62/ЄС** — про пакування та відходи пакування.
- **Директива 2012/19/ЄС** — про відходи електричного та електронного обладнання (WEEE).
- **Директива 2000/53/ЄС** — про транспортні засоби, термін експлуатації яких завершився (ELV).
- **Директива 2006/66/ЄС** — про батарейки і акумулятори та відходи батарейок і акумуляторів.

- **Директива (ЄС) 2019/904** — про зменшення впливу певної пластикової продукції на довкілля (Single-Use Plastics).
- **Директива (ЄС) 2019/883** — про портове приймальне обладнання для здавання відходів із суден.

- Регламенти у сфері відходів: **Регламент (ЄС) № 1013/2006** про перевезення відходів та **Регламент (ЄС) № 2150/2002** про статистику щодо відходів.

4. Якість води та управління водними ресурсами (включаючи морське середовище)

- **Директива 2000/60/ЄС** — Водна рамкова директива (ВРД).
- **Директива 91/676/ЄС** — про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами із сільськогосподарських джерел.
- **Директива 91/271/ЄС** — про очищення міських стічних вод.
- **Директива 2006/118/ЄС** — про захист підземних вод від забруднення та погіршення їх стану.
- **Директива 2008/105/ЄС** — про екологічні нормативи якості у сфері водної політики.
- **Директива 2008/56/ЄС** — Рамкова директива про морську стратегію.
- **Директива 2006/7/ЄС** — про управління якістю води для купання.
- **Директива 98/83/ЄС** — про якість води, призначеної для споживання людиною (Питна вода).

5. Охорона природи

- **Директива 2009/147/ЄС** (нова редакція 79/409/ЄС) — про збереження диких птахів.
- **Директива 92/43/ЄС** — про збереження природних місць існування та дикої флори і фауни (Оселищна директива).

6. Промислове забруднення та техногенні загрози

- **Директива 2010/75/ЄС** — про промислові викиди (інтегроване запобігання та контроль забруднення — IED).
- **Директива 2012/18/ЄС** (Seveso III) — про контроль за ризиками виникнення великих аварій, що містять небезпечні речовини.

7. Зміна клімату та захист озонового шару

- **Регламент (ЄС) № 517/2014** — про фторовані парникові гази.
- **Регламент (ЄС) № 1005/2009** — про речовини, що руйнують озоновий шар.
- Законодавчі акти щодо системи торгівлі викидами (ETS) та моніторингу викидів парникових газів (MRV).

8. Генетично модифіковані організми (ГМО)

- **Директива 2001/18/ЄС** — про навмисне вивільнення в навколишнє середовище генетично модифікованих організмів.
- **Регламент (ЄС) № 1829/2003** — щодо генно-модифікованих продуктів харчування та кормів.

Суміжний **Додаток XXXI** охоплює додаткові положення та регламенти, що стосуються сектора зміни клімату та імплементації Кіотського протоколу/Паризької угоди.

Додаток XXXI Угоди про асоціацію між Україною та ЄС присвячений співробітництву у сфері зміни клімату (згідно зі статтею 365 Угоди). Він визначає перелік ключових актів законодавства Європейського Союзу, які Україна зобов'язалася поступово імплементувати для виконання міжнародних кліматичних зобов'язань, зокрема в рамках Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (РКООНК), Кіотського протоколу та Паризької угоди.

Повний перелік актів та напрямів європейського законодавства, охоплених цим додатком:

- **Директива 2003/87/ЄС** — про встановлення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів у межах Союзу (EU ETS) та внесення змін до Директиви Ради 96/61/ЄС.

- **Регламент (ЄС) № 525/2013** (або пізніші оновлені регламенти управління) — щодо механізму моніторингу та звітності щодо викидів парникових газів, а також звітності про іншу інформацію, пов'язану зі зміною клімату на національному рівні та рівні Союзу.

- **Регламент (ЄС) № 443/2009** (та сумісні норми щодо транспорту) — про встановлення нормативних показників викидів для нових легкових пасажирських автомобілів у рамках інтегрованого підходу Співтовариства щодо скорочення викидів CO₂ від легких транспортних засобів.

- **Регламент (ЄС) № 510/2011** — про встановлення нормативних показників викидів для нових легких комерційних автомобілів.

- **Регламент (ЄС) № 517/2014** — про фторовані парникові гази (F-гази) та скасування Регламенту (ЄС) № 842/2006.

- **Регламент (ЄС) № 1005/2009** — про речовини, що руйнують озоновий шар (тісно пов'язаний із кліматичною безпекою та захистом шару атмосфери).

- **Директива 2009/31/ЄС** — про геологічне зберігання вуглекислого газу (CCS) та внесення змін до кількох директив Ради і Європарламенту.

Ці документи формують правову основу для національної системи інвентаризації викидів парникових газів, розробки стратегій низьковуглецевого розвитку, ринкових механізмів та стримування глобального потепління відповідно до європейських стандартів «Зеленого курсу» (European Green Deal).

Джерела інформації та правова природа нормативних актів

Усі українські інформаційно-довідкові та аналітичні матеріали, пов'язані з процесом гармонізації екологічного права, було взято з Офіційного вебпорталу Верховної Ради України (rada.gov.ua).

Усі автентичні текстові матеріали, юридичні редакції, додатки та консолідовані версії зазначених нормативно-правових актів були взяті безпосередньо з Офіційної багатомовної бази даних законодавства Європейського Союзу: EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).